

Vereniging Onbeperkt Lezen

Spreekbuis voor wie tekst niet vanzelf spreekt

Beleidsplan 2019 -2020

30 oktober 2019

Inhoudsopgave

- **Inleiding**
 - **Hoofdstuk 1: Over de organisatie**
 - **Hoofdstuk 2: Over het netwerk**
 - **Hoofdstuk 3: Thema's in de periode 2019-2020**
 - **Hoofdstuk 4: Financiën**
-

Inleiding

De samenleving is aan het veranderen en die ontwikkeling is aanleiding voor het bestuur van de Vereniging zich te (her)oriënteren. Dalende ledentallen hebben ons laten nadenken over de toekomst van de Vereniging. Hebben wij nog wel voldoende bestaansrecht?

Het fenomeen van terugloop van het aantal leden is geaccepteerd als passend in deze tijd. Dat met de dalende ledenaantallen ook de contributie terugloopt is jammer, maar de Vereniging heeft meerdere inkomstenbronnen waarop kan worden teruggevallen.

Uitgangspunt blijft dat de verenigingsvorm nog steeds dé juiste organisatievorm voor een belangenbehartiger om met impact te kunnen functioneren. Wel is het zo dat we ons blikveld breed moeten houden en dat daarom continu de verbinding moet worden gezocht met het grote netwerk van aangepast lezen. Zo wordt er aan gedacht om de financiële middelen waarover wij beschikken ook in te zetten voor samenwerkingen en projecten in het netwerk om op die manier onze missie Onbeperkt Lezen te realiseren. Zo wordt gedacht aan het instellen van een Fonds hiertoe, maar wat daarvoor de meest slimme manier is, is nog onderwerp van verdere uitwerking. Hier ligt ook een relatie met het geratificeerde VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking, dat in de komende jaren ook in Nederland geïmplementeerd zal worden.

We realiseren ons dat we voor een transitie staan en dat we deze beleidsperiode hiervoor willen benutten. In dit beleidsplan staat om die reden alleen omschreven wat voor organisatie wij zijn, wie de activiteiten ontplooiën, op welk terrein dat is en in welk netwerk wij ons begeven. In het laatste hoofdstuk volgt nog een toelichting op onze financiën.

Hoofdstuk 1: Over de organisatie

Missie en visie

Nederland telt naar schatting 300.000 mensen met een leesbeperking omdat zij blind- of slechtziend zijn. Verder zijn er in Nederland naar schatting 700.000 mensen met dyslexie. Een kleiner aantal mensen met afasie of een motorische beperking vindt ook baat bij aangepaste lectuur en/of doet een beroep op de Vereniging. Mogelijk zijn deze cijfers te laag geschat.

In haar statuten heeft de Vereniging vastgelegd dat zij zich ten doel stelt dat mensen met een visuele, een cognitieve of motorische beperking of dyslexie in het belang van hun persoonlijke ontplooiing, maatschappelijke integratie en culturele participatie, een gelijkwaardige toegang hebben tot dezelfde bronnen van taal, kennis, cultuur en educatie als mensen die geen leeshandicap hebben. De Vereniging is in 1894 opgericht door de blinde Hagenaar Gualtherus Johannes Kolff en viert in 2019 een jubileumjaar omdat zij dan maar liefst 125 jaar bestaat!

In de visie van de Vereniging mogen kinderen en volwassenen met een leesbeperking niet belemmerd worden in de toegang tot voor iedereen beschikbare lectuur en informatie.

Hiertoe voert onze organisatie een 4-tal hoofdtaken uit:

1. Het geven van informatie en advies
2. Belangenbehartiging
3. Het ondersteunen van ideeën en initiatieven vanuit de achterban
4. Het ondersteunen van projecten van derden die het Onbeperkt Lezen bevorderen

Als Vereniging met inspraak van direct betrokkenen is zij aanspreekpunt én spreekbuis voor overheden en andere organisaties. De kernwaarden van de Vereniging zijn: open, behulpzaam, bekwaam, verantwoordelijk, samenbindend, onafhankelijk. De Vereniging inspireert tot nieuwe activiteiten en innovaties.

Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering is het belangrijkste formele orgaan van de Vereniging. Deze vergadering vindt in principe éénmaal per jaar plaats, in de eerste helft van de maand juni. In de vergadering wordt het jaarverslag en de verkorte jaarrekening van het voorgaande jaar toegelicht en besproken en de meerjarenbegroting goedgekeurd. Ook is er alle gelegenheid voor de leden om zaken die hen ter harte gaan in te brengen. De aanwezige leden hebben tijdens de vergadering stemrecht. Eventueel aanwezige donateurs mogen mee discussiëren, maar hebben geen stemrecht.

Door een afnemende belangstelling om de Ledenvergaderingen te bezoeken is besloten om de ALV's sinds 2017 onderdeel van een themadag voor leden (de Ledendag) te laten zijn. In 2019 is gekozen voor het thema "Het Brein".

Behalve met de Algemene Ledenvergadering wordt aan de verenigingsvorm ook inhoud gegeven via de ledenwerkgroepen. In de ledenwerkgroepen worden actuele thema's besproken, behandeld en uitgewerkt tot realistische projecten.

Bestuur

De Vereniging wordt bestuurd door bestuursleden die zijn benoemd in de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering en voor wie een rooster van aftreden is opgesteld. Het bestuur verdeelt

onderling de posities van secretaris en penningmeester. De voorzitter wordt in functie benoemd door de Algemene Ledenvergadering.

Binnen het bestuur is voldoende kennis en ervaring aanwezig op het gebied van de leetuurvoorziening, leeshandicaps, taal, cultuur, educatie, sociale en maatschappelijke betrokkenheid, financiën en organisatie. De leden van het bestuur ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Voor het bijwonen van vergaderingen wordt een bescheiden vacatiegeld uitbetaald en onkosten worden vergoed. Het bestuur is als volgt samengesteld:

Mr. J.F.W. (Hans) Smit, voorzitter
Mw. M.A.A. de Graaf, penningmeester
Mw. M.J. (Marga) Allin, secretaris
Mw. S.D. (Suzanne) Meeuwissen
Dhr. M.C.W. Janssen (Marcel)
Dhr. C. Verkleij (Clen)

De huidige voorzitter vertrekt in 2020 omdat hij dan statutair aftredend en na drie termijnen niet meer herkiesbaar is. Mede op basis van de strategie voor de toekomst is een passend profiel voor de werving van een nieuwe voorzitter opgesteld. In 2019 is de werving gestart.

H.K.H. Prinses Laurentien der Nederlanden is beschermvrouw van de Vereniging.

Verenigingsbureau

Het verenigingsbureau in Den Haag voert onder leiding van de directeur projecten uit, organiseert evenementen en ondersteunt het bestuur en de (leden)werkgroepen. Op het verenigingsbureau kan men ook terecht voor informatie en advies. Veel informatie is geplaatst op de website www.onbeperktelezen.nl. De organisatie is bewust klein gehouden. Door samenwerking en uitbesteding kan efficiënt en effectief worden gewerkt.

Personeel

Drs. M.M.C.M. (Monique) Oudshoorn-van Egmond - directeur
Q.J.J. (René) Vink - beleidsmedewerker

Het bestuur en de directeur hebben hun verantwoordelijkheden vastgelegd in een notariële volmacht (2016), een directiestatuut (2017) en er is een procuratieregeling (2017) opgesteld. De medewerkers worden beloond conform de CAO Openbare Bibliotheken.

Huisvesting

Het verenigingsbureau is gehuisvest in een pand op het adres Koningin Emmakade 198 te Den Haag. De Vereniging maakt "om niet" gebruik van het pand dat in bezit is van Stichting Bouwfonds van Vereniging Onbeperkt Lezen.

Goed bestuur

Het bestuur van de Vereniging Onbeperkt Lezen hecht aan een goed, verantwoord en transparant beleid en toezicht. In dat kader werkt de vereniging conform de Governance Code Cultuur.

ANBI

De Vereniging Onbeperkt Lezen is geregistreerd als een zogenaamde (culturele) ANBI-organisatie (Algemeen Nut Beogende Instelling).

Leden

Een lid kan zich telefonisch, schriftelijk of via de website als nieuw lid aanmelden. Bij de inschrijving wordt gevraagd naar de leesbeperking en naar de eerste voorkeursleesvorm. Deze informatie wordt verwerkt in een digitale ledenadministratie.

De leden betalen een contributie waarvan het bedrag door de Algemene Ledenvergadering is vastgesteld. De contributie is vastgesteld op € 10 per jaar om de drempel om lid te worden zo laag mogelijk te houden.

Om onze leden geïnformeerd te houden verschijnt vier keer per jaar het Verenigingsbericht in braille, op Daisy-cdrom, als tekstbestand of in druk in een groot lettertype.

Jeugdlidmaatschap

Om het lezen bij blinde en zeer slechtziende kinderen te bevorderen en de leeswensen van deze groep beter te leren kennen is het in 2018 mogelijk gemaakt voor de jeugd om lid te worden van de vereniging. In de statuten is sindsdien het jeugdlidmaatschap in de vorm van een aspirant-lidmaatschap vastgelegd. Voor de aspirantleden is het lidmaatschap gratis.

Donateurs

De Vereniging heeft een klein aantal particuliere donateurs. Het donateurschap is een alternatief voor mensen die de Vereniging een warm hart toedragen, maar voor wie het lidmaatschap geen optie is.

Overige begunstigers

De Vereniging wordt financieel ondersteund door Stichting Vrienden van Onbeperkt Lezen. Er is ook een aantal andere fondsen dat de activiteiten van de Vereniging ondersteunt met financiële bijdragen.

Geregeld ontvangt de Vereniging financiële middelen uit nalatenschappen.

Klachtenprocedure

De Vereniging doet haar uiterste best om haar leden, donateurs en andere relaties zo goed mogelijk van dienst te zijn. Toch is het mogelijk dat er zaken fout gaan of niet zoals afgesproken. In deze situaties kan een klacht worden ingediend.

Een klacht kan zowel schriftelijk, per brief of per e-mail, als telefonisch worden geuit.

Alle klachten worden geregistreerd op een klachtenformulier en verzameld in een klachtenmap.

De binnengekomen klachten worden door de Vereniging gebruikt om de kwaliteit van de organisatie en haar activiteiten te verbeteren.

Hoofdstuk 2: Over het netwerk

Ons netwerk

In de wereld van blinden en slechtzienden is er een grote diversiteit aan organisaties actief, zoals die op het gebied van onderwijs- en revalidatie, belangenverenigingen, dienstverleners, fondsen, etc. Andere bij het lezen gehandicapten, zoals bijvoorbeeld dyslectici, kenmerken zich door een lage organisatiegraad, zeker als het gaat om de leesbelangen van deze doelgroepen. Er blijkt nog veel onwetendheid bij het algemene publiek over de mogelijkheden van aangepaste leesvormen en het bestaan van de –door de rijksoverheid – gesubsidieerde dienstverlening voor deze doelgroep. De Vereniging vindt het haar taak om zoveel mogelijk mensen die geholpen zijn met aangepaste leesvormen, de weg te wijzen. Wij vinden het belangrijk dat alle relevante organisaties samenwerken om de doelgroep beter te bereiken. De Vereniging stelt hier graag mensen en middelen voor beschikbaar.

Om aandacht te vragen voor onze activiteiten en ontwikkelingen verzenden wij 3 tot 4 per jaar de digitale nieuwsbrief “Onbeperkt Lezen berichten” aan relaties in ons netwerk en andere belangstellenden.

In de belangenbehartiging zetten wij ons in om uitgevers van lectuur en informatie te bewegen hun content al bij de bron toegankelijk aan te bieden. Zolang deze ideale situatie nog niet is bereikt, richten wij ons ook op de kwaliteit van lectuur en informatie die achteraf wordt aangepast en geleverd in de diverse leesvormen, een belangrijke en veelzijdige dienstverlening die wordt gefinancierd met subsidie van de rijksoverheid.

Organisaties in ons netwerk

- Koninklijke Bibliotheek – regievoerder en subsidiegever voorziening Aangepast Lezen
- Ministerie van OCW – subsidieert voorziening Aangepast Lezen en de dienstverlening vooraangepaste school- en studieboeken
- Bibliotheekservice Passend Lezen
- Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden
- Dedicon – producent van aangepaste leesvormen
- MediaFederatie – netwerk van uitgevers
- Koninklijke Visio – biedt onderwijs, revalidatie en begeleiding aan kinderen en volwassenen die blind of zeer slechtziend zijn
- Bartiméus – biedt onderwijs, revalidatie en begeleiding aan kinderen en volwassenen die blind of zeer slechtziend zijn.
- Oogvereniging - belangenvereniging
- Impuls | Woortblind – belangenvereniging
- Solutions Radio – producent hulpmiddelen (Orion Webbox)
- Fonds XL – fonds en samenwerkingspartner van de Vereniging.
- CPNB – Landelijke organisatie die het Nederlandse Boek promoot

Ronde tafelbijeenkomsten toegankelijk publiceren aan de bron

Er is sinds enige jaren regelmatig overleg binnen een breed platform over toegankelijk publiceren aan de bron. Tijdens deze zogenaamde Ronde tafelbijeenkomsten komen afgevaardigden van uitgevers, onderwijsorganisaties, Dedicon, belangenbehartigers en de Koninklijke Bibliotheek bijeen om een toekomstagenda te maken voor toegankelijke lectuur en informatie. Wij verwachten dat dit de komende beleidsperiode gaat leiden tot concrete uitvoeringsplannen, waarbij toegankelijkheid dicht bij de bron wordt gerealiseerd en er meer mogelijkheden komen om de digitale middelen toegankelijker te maken.

Relevante ontwikkelingen bij de gesubsidieerde dienstverlening

Binnen het programma Aangepast Lezen dat wordt gefinancierd vanuit de Koninklijke Bibliotheek wordt getracht via diverse projecten de dienstverlening te optimaliseren, te moderniseren en te innoveren. Zo is met de introductie van de methode “streamen” mogelijk gemaakt dat zonder tussenkomst van een speciale Daisy-speler, via tablets en smartphones, het gesproken boek en nu sinds kort ook kranten en tijdschriften kunnen worden beluisterd. De Vereniging juicht deze methode toe omdat hiermee het lezersgemak wordt vergroot en de drempel om gebruik te maken van de voorzieningen wordt verlaagd. Wel zijn digitale systemen

kwetsbaar en wordt bij niet goed functioneren een groot risico gelopen. De Vereniging blijft er verder op wijzen dat zolang er nog een groep lezers is die nog niet vertrouwd is met de digitale mogelijkheden, voor deze groep de traditionele dienstverlening moet blijven bestaan. De Vereniging komt op voor het belang van de doelgroep, die juist vanwege de visuele beperking niet in staat is zich mee te ontwikkelen in de digitalisering. Ook hier geldt dat bestaande diensten zoals braille geprint op papier en gesproken boeken op cd volgens onze informatie nog het merendeel van de klanten tot tevredenheid stemt.

Hoofdstuk 3: Projecten in de periode 2019-2020

Projecten in initiatieven vanuit de Vereniging

De Vereniging werkt samen met de leden aan een heldere, toegankelijke dienstverlening met verschillende leesvormen van goede kwaliteit. De lezers met een leesbeperking willen een even grote keuze in titels als in gewone, gedrukte lectuur. Om de leden van de Vereniging zoveel mogelijk zelf actief te betrekken bij het beleid, zijn werkgroepen van leden naar verschillende activiteiten samengesteld. De ideeën van de leden, die worden geïnventariseerd op onze jaarlijkse ledenvergaderingen, vormen de basis voor de uitvoering van onze missie en doelstelling in projecten.

- Doelgroep millennials promoten
- Schrijversdag organiseren (tweejaarlijks)
- Ledendag (jaarlijks)
- Boek op Verzoek (jaarlijks)
- Realiseren jubileumboek 125-jarig bestaan
- Ledengeschenk (jaarlijks)
- Herdruk van het boek Op Weg naar Braille
- Leesbevordering jeugd
- Afasie en lezen

Projecten en initiatieven van derden

De Vereniging werkt samen met andere organisaties en particuliere initiatiefnemers, waarbij wij door samenwerking en/of financiële steun ontwikkelingen mogelijk maken die passen in de missie Onbeperkt Lezen:

- Oprichting Braille-Autoriteit
- Project tPub (toegankelijk publiceren aan de bron)
- XL-editie van CPNB-actie Nederland Leest (jaarlijks)
- XL-editie van CPNB-actie Kinderboekenweekgeschenk (jaarlijks)
- Zelfleermethode braille van Koninklijke Visio
- Het opzetten van een consulentennetwerk Passend Lezen
- iPad-lezen via Bartiméus Onderwijs
- Meertalig kinderliedjesboek met zwartdruk en braille en tactiele illustraties (Laura Steinbusch)
- Speciale edities van Prentenboekenplus.nl

Hoofdstuk 4: Financiën

Jaarlijks wordt een meerjarenbegroting opgesteld, die in juni ter goedkeuring wordt aangeboden aan de Algemene Ledenvergadering. Op basis van deze meerjarenbegroting stelt het bestuur elk najaar een jaarbegroting vast voor het navolgende kalenderjaar.

De inkomsten uit contributies van leden, bijdragen van donateurs, overige giften en nalatenschappen zijn meestal niet voldoende om tot een positief exploitatiesaldo te komen. De Stichting Vrienden van Onbeperkt Lezen staat garant voor het tekort in de exploitatie.

De Vereniging is thans penvoerder van een subsidie van het Ministerie van OCW voor het project toegankelijk publiceren aan de bron. De subsidie is verstrekt aan de diverse partners in dit samenwerkingsproject. Deze subsidie is niet in meerjarenbegroting verwerkt. In de jaarrekeningen 2019 en 2020 zullen deze subsidies uiteraard worden verantwoord.

Meerjarenbegroting 2019-2021

Bedragen in euro's

	2019	2020	2021
Inkomsten			
Contributies	25.000	25.000	25.000
Bijdragen voor projecten	p.m.	p.m.	p.m.
Overige	370.000	375.000	377.000
Totaal	395.000	399.000	402.000
Uitgaven			
Personeel	180.000	183.000	186.000
Huisvesting	12.000	13.000	13.000
Algemene kosten	50.000	50.000	50.000
Ledenorganisatie en informatievoorziening	73.000	73.000	73.000
Projecten (activiteiten & initiatieven)	80.000	80.000	80.000
Totaal	395.000	399.000	402.000
Baten/Lasten	-	-	-

Op basis van de volgende contributie

Categorie – Leden : (minimum) € 10 per jaar

Categorie – Aspirant-leden : geen

Categorie – Ereleden : geen